

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂRE nr. 586
Din data de 18.09.2019.

Dosar nr: 125/2017

Petiția nr: 1142/02.03.2017

Petent: Dorin Florea

Reclamat: Sânta Gyula

Obiect: solicitare către Colegiul director a Curții de Apel Tg. Mureș, de a reanaliza obiectul petiției înregistrat sub nr.6160.24.09.2015, prin care Hotărârea (nr. 92/03.02.2016) a fost anulată.

I.Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

1. Dorin Florea-Primar, Primăria Tg. Mureș, .

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

2. Sânta Gyula-Primar, Primăria Com. Chichiș-Județul Covasna, .

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Diferență de tratament aplicată de către Primăria Com. Chichiș, în privința dezvoltării infrastructurii stradale, a canalizării, a transportării gazelor naturale, a iluminatului public pentru locuitorii satului Băcel, pe criteriul etnic(în comuna Chichiș populația este majoritară maghiară, prin comparație cu populația majoritară română din satul Băcel).

III. Procedura de citare

4. Prin adresa înregistrată cu nr.2402/25.04.2018, a fost citat domnul *Dorin Florea* în calitate de Primar, pentru data de 28.05.2018. Procedură legal îndeplinită.

5. Prin adresa înregistrată cu nr.2402/25.04.2018, a fost citat domnul *Santa Gyula* în calitate de Primar, pentru data de 28.05.2018. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerea petentului

6. Petentul susține că având în vedere Dosarul nr.563/2015, înregistrat sub nr.6160/24.09.2015, la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin Sentința rămasă definitivă și pronunțată cu nr. 113/14.10.2016, Curtea de Apel Tg. Mureș a anulat Hotărârea Colegiului director, și îl obligă să se pronunțe pentru a doua oară. Hotărârea în cauză, a clasat dosarul ca urmare a neînsușirii petiției de către petent, în speța de față (Instituția Primarului Municipiului Tg. Mureș).

Ca atare, petentul solicită soluționarea petiției clasate, formulată de către Primăria Municipiului Tg. Mureș în calitate de petent. În cauza de față, petentul solicită Colegiului director, reanalizarea obiectului petiției, respectiv a fondului și pronunțarea unei noi hotărâri.

7. Prin Sentința nr. 113, în cadrul Ședinței publice din data de 14 octombrie 2016, Curtea de Apel Tg. Mureș, Secția a II a Civilă, Contencios Administrativ și Fiscal, se arată că: „Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării prin Hotărârea nr. 92 din data de 03.02.2016, *clasează dosarul ca urmare a neînsușirii petiției de către petentă*”. Pentru aceste motive, petentul a solicitat instanței de judecată, admiterea contestației și anularea hotărârii atacate. Petentului i s-a solicitând însușirea petiției depuse prin semnătură. Instanța menționează că, petiția în situația de față a fost formulată de către un funcționar public, în calitate de primar și transmis Vicepremierului României, ceea ce dă o puternică prezumție de autenticitate și valabilitate cu privire la constatările făcute personal de către cel care a întocmit adresa, referitor la identitățile părților (întocmitor/expeditor și destinatar), chiar mai mult, adresa este semnată și poartă numărul de înregistrare al Ministerului Afacerilor Interne cu nr. 20307/09.09.2015. În condițiile în care, petiționarul nu ar fi intenționat să declanșeze procedura administrativ-jurisdicțională, odată informată cu privire la stadiul sesizării sale, Consiliul ar fi fost legal investit să claseze petiția, fără a fi necesară solicitarea unei noi manifestări de voință. În consecință, instanța de judecată anulează Hotărârea nr. 92/03.02.2016, pronunțată de același consiliu și obligă pe acesta să se pronunțe asupra speței înregistrate prin nr. 6160.24.09.2016”.

8. Obiectul Dosarului nr. 563.2015, înregistrat sub nr. 6160.24.09.2016, se referă la anumite *neajunsuri* cu care se confruntă locuitorii satului Băcel, comuna Chichiș, Județul Covasna, în privința lipșirii locuitorilor de utilități: „apă, canalizare, gaz natural, iluminat, infrastructură stradală, pe criteriul/considerentul etnic”. Petentul declară că, din cauza configurației etnice a locuitorilor Com. Chichiș, și a satului Băcel, cetățenii aparținând minorității maghiare din comună, aceștea fiind majoritari, beneficiază de anumite avantaje în privința asigurării unui trai decent. Primăria comunei Chichiș cât și consilierii locali care aparțin minorității maghiare din România, discriminează populația minoritară românească din satul Băcel, lăsându-i fără utilitățile minime pentru o viață normală. În cauză, privându-i de utilități publice pe cetățenii satului Băcel (majoritari români). Ca tare, satului Băcel, nu-i este aprobată alocarea de fonduri necesară pentru dezvoltare, realizarea unor lucrări de canalizare, apă, gaz natural, iluminat și infrastructură stradală, pentru că sunt români și nu maghiari.

Suștinerea reclamatului

9. Partea reclamată, prin reprezentant legal în calitate de primar al comunei Chichiș, declară că, se află în funcția de primar din anul 1996 și până în prezent, nu a primit nicio plângere de la vreun cetățean al satului Băcel, pentru o faptă de discriminare, care să rezulte din acte ce pun într-o poziție de inferioritate cetățenii acestuia. Ca atare, partea reclamată declară că, petentul provine din comuna Chichiș, sat Băcel și ori de câte ori revine în satul natal, organizează adunări sătești ad - hoc, pentru a instiga la ură față de etnicii maghiari din localitate.

10. Reclamantul susține faptul că: “lipsa investițiilor de infrastructură, nu se datorează lipsei de diligență sau preocupare din partea primăriei, ori de rea voință, ci a susținerilor politice. Reabilitarea rețelei de drumuri (Dc nr.27 A, D.N 11 – sat Băcel) depus în vederea includerii pe lista proiectelor finanțate în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală, nu s-a bucurat de susținerea politică necesară și nu a primit investițiile necesare. Lucrările de alimentare cu apă a Comunei Chichiș a fost o investiție din fonduri guvernamentale, ce nu a depins de sume de bani din partea comunei, decât într-o mică parte. În privința iluminatului stradal, s-a demarat o investiție ce cuprinde cele două localități, doar că, investiția pentru satul Băcel nu a fost demarată încă, probabil tot din cauza înțelegerii și a aplicării abuzive a principiului autonomiei locale. Primăria Comunei Chiricheș prin primar, a semnalat Instituția Prefectului, că nu au fost derulate proiecte de investiții din fonduri naționale sau europene, de modernizare a unor porțiuni de drum și de reabilitare a iluminatului public și nu s-a întreprins nimic”.

V. Motivele de fapt și de drept

11. Colegiul director al CNCD reține că petiția, așa cum a fost formulată, relevă o situație în care, instanța de judecată obligă Colegiul director, la reanalizarea obiectului petiției nr.6160.24.09.2015, după anularea Hotărârii (nr. 92/03.02.2016).

Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în O.G. nr.137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Condiția, criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

Astfel se poate considera discriminare;

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept
- dreptul să fie justificat

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.(1, din O.G.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1, trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit*, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

Așa cum reiese din motivația invocată, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care, tratamentul să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat aplicat, trebuie să aibe ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

12. Colegiul director, în ședința de deliberări a cauzei dedusă judecătii trebuie să analizeze conform cerinței instanței, fondul petiției. În ce măsură partea reclamată în calitatea sa de Primar al comunei Chichiș, manifestă un coportament discriminator față de locuitorii satului Băcel. Locuitorii comunei Chichiș sunt majoritari de etnie maghiară, iar locuitorii satului Băcel sunt majoritari români. Așadar, petentul reclamă o rea intenție a părții reclamate vis-a-vis de locuitorii satului Băcel, de a demara lucrări de infrastructură în satul menționat, cu scopul modernizării acestuia, pe considerentul că sunt locuitori români. De cealaltă parte, reclamatul susține că lipsa fondurilor necesare pentru demararea lucrărilor de modernizare/dezvoltare, privind lucrări de canalizare, apă, gaz natural, iluminat și infrastructură stradală, este una generală și că fondurile necesare nu ajung aproape niciodată. Mai mult comuna și satele adiacente acesteia, dezvoltându-se preponderent din fonduri Europene și prea puțin din cele locale ori naționale. Marea lucrare ce trebuia finanțată din fonduri naționale, cu trimitere la Drumul Național-sat Băcel, nu s-a bucurat de atenția Guvernului, iar lucrările de modernizare a rețelei de apă a comunei Chichiș, au fost finanțate de la bugetul de stat. Propunerile de

finanțare a investițiilor pentru anul în curs și pentru cei viitori, provin de la Programul Național de Dezvoltare Locală din cadrul subprogramului “Modernizarea satului românesc”. Proiectul de finalizare a rețelei electrice pentru satul Băcel, va fi finalizat, fără concursul financiar venit și din partea colectării de fonduri locale, care este foarte diferit în privința celor două localități (satul Băcel, având o contribuție de 18,01% la bugetul comunei, iar comuna Chichiș o contribuție de 81,90%). În opinia părții reclamate, dacă contribuția la bugetul local este diferită între cele două așezări de locuitori, și realizările de modernizare se implementează și se realizează în mod diferit.

Așadar, potrivit înscrisurile depuse la dosarul cauzei, Colegiul director este chemat să analizeze o discriminare ce reflectă o mare discrepanță în privința modernizării/dezvoltării celor două localități, locuite cu o pondere diferită privind naționalitatea locuitorilor (maghiară și română). Pentru locuitorii comunei Chichiș (locuitori majoritari maghiari), alocându-se sume mai mari de bani pentru dezvoltarea așezării, decât pentru locuitorii satului Băcel (locuitori majoritari români).

Ca atare, Colegiul director este chemat să analizeze o pretinsă situație “de discriminare produsă asupra locuitorilor satului Băcel, care sunt de naționalitate română și sunt lăsați voit într-o slabă dezvoltare de infrastructură și implicit al nivelului de trai, în privința: „apei menajere, canalizării, a gazului natural, iluminatul stradal etc.”.

Astfel, Colegiul director din compararea înscrisurilor la dosarul cauzei, privind documentele ce atestă demararea lucrărilor de infrastructură a celor două localități, din prisma bugetelor alocate în funcție de contribuția fiecăruia la bugetul global al comunei, consideră faptul că, nu există o legătură de cauzalitate între criteriul invocat și fapta imputată reclamatului. Mai mult, dezvoltarea regională și implicit al localităților, depinde de fonduri Europene și fonduri Naționale și foarte puțin din bani publici din fonduri locale.

Reiterând faptul că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu și o situație de comparabilitate, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis, Colegiul director constată că în prezenta speță, nu s-a produs o faptă de discriminare potrivit art. 2 alin. (1) din O.G nr. 137/2000, modificată, (lipsă legătură de cauzalitate între criteriu și fapta imputată).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu sunt fapte de discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G nr. 137/2000, modificată, (lipsă legătură de cauzalitate între criteriu și fapta imputată).
  2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.
  3. O copie a hotărârii se va transmite părților
- a) Dorin Florea-Primar, Primăria Tg. Mureș, .
- b) Sánta Gyula-Primar, Primăria Com. Chichiș-Județul Covasna, .

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

ISTVAN HALLER – Membru

POPA CLAUDIA SORINA- Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Data redactării: 18.09.2019

Motivată și redactată: L.G/R.O

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.